

Initium à Domino.

CONSILIVM MCLXXVIII.

Bvre, mea quidem sententia, potest Gallarus recedere à contractu, etiam si totū, inter grumq; numeratū pretium, & contractū fuisset ipsius contractus instrumentum.

Hanc veritatem facile demonstratus sum, tribus propositis, atque explicatis conclusionibus.

Prima quartum est, prædia donata à D. Io. Baptista Venerabili Ecclesiæ Sanctæ Mariæ donari minime potuisse, propter fideicommissum à testatore ordinatum, cuius conditio proculdubio, defuncto ipso donatore, eveniet. Conclusio hæc vera, vel ex eo appetet, quod testator statuit, bona sua, decedentibus filijs à se hereditibus institutis sine filijs, pertinere debere ad locum pium Sanctæ Coronæ, cauła erogandi ea in usus pios. Hæc conditio sine dubio de proximo eveniet: cum ex filiis, dicti testatoris super sit solummodo Domin. Io. Baptista Sacerdos, qui non potest procreare, & relinquere filios, qui valeant deficere facere conditionē, atq; ita excludere locum Pium Sanctæ Coronæ. Et si enim regulariter filius naturalis deficere facit conditionem fideicommissi, sub qua quis vocatus est, si heres decedet sine filijs, sicuti hanc esse communem, & veniam doctorum sententiam demonstrauit, in Commentarijs de præsumptionibus lib. 4. præsumptione 78. numero 2. & alijs multis subsequentibus: attamen, quan-
do vocata, & substituta est Ecclesia, vel locus pius, filij tñ naturales deficere minime faciunt conditionem, atque ita non excludunt ipsam Ecclesiam, vel locum Pium; sicuti declarauit in eadem præsumptione 78. numero 66. ex sententia Baldi, Felini, Decij, Marilij, & Tiraquelli, quos illo in loco cōmemorauit; & ibid. con futauit opinionem contradicentium. Et rursus eadem in præsumpt. 78. nu. 68. scripsi post Bartolum, Angelum, Albericum, Abbatem, & alios quamplures, q; filij tñ nat ex nepario coitu, quale est ille aliquius factoris, non faciunt deficere conditionem, sub qua non solū Ecclesia, vel locus Pius, sed etiā quilibet prophanus vocatus, & substitutus est. Dubitandum itaque non est, quin propediem euenturus sit casus fideicommissi ad commodum, & utilitatem loci Pi j Sanctæ Coronæ.

Secunda est conclusio; Illustres, ac admodū Reuerendis. Dominos venditores tñ fuisse omnino obligatos certiorē reddere Gallaratum emporum qualitatēs prædiorū ei vendorum; an scilicet essent aliquo vi-
tio affecta, & seruitus, obligationis, vel alio simili. Ita probat. l. i. §. 1. & l. quid si vendor. §. vlt. ff. de adilitio edicto; vbi vendens seruum, equum, vel quid simile, significare debet empori illius rei vitium, si quod extat. Huc spectat, quod decidit Afflictus in decisio-
ne 255. Valallum tñ vendentem rem feudalē teneri cer-
tiorem reddere emporum qualitatēs rei, q; scilicet sit feudalis; alioquin eam valallus ipse amittit; Et Afflictū secuti sunt Crætta in consil. 112. nu. 11. & Marinus Frezia in tractatu de subfeudis, lib. 2. qui incipit. Pluri-
bus autem modis, nu. 4. Confert etiam quod scripsi in lib. 2. de arbitrijs iudicium, casu 382. in fine, q; dixi, viro bono conuenire detegere empori vitium rei la-
tens; id qd auctoritate Marci Ciceronis, ac Diui Thomæ, & Dominici Soto comprobauit. Et non eundo (vt dici solet) per mendicata suffragia, probant manifestè duo responsa Vlpianus in l. i. §. 1. & in l. Iulianus. §. 1. ff. de actio. empt. Sic & Modestinus in l. quæro. ff. codit. quē, & statim cōmemorabimus. Immò fortius trahit Castren. in d.l. quæro. ff. de actio. empt. & sequitur

Alex. in consil. 14. in fine, lib. 5. non esse imputandum

emptori, tñ si le non informauit de vitio rei aliunde, q; à venditore: cum nullus eo melius posset informare.

Nec hoc in casu sufficit, q; vendor tñ in genere tam certiorē reddat emporum oneris, & vitii rei à se vendendæ. Sed specialiter, & clarè dicere debet; fundum a se vendendū præstare seruitutem alteri, vel tale vitiu habere. Ita respondit Vlpianus in d.l. i. §. 1. ff. de actio. emptio. Vendor (inquit Vlpianus) si cum scire deberi seruitutem, celavit, non euadit exempto actionem, si modo eam tñ empor ignoravit. Omnia n. qua contra bonā fidem sunt, veniunt in empti actionem. Sed, scire venditorem, & celare sic accipimus, non solum si non admonuit; Sed etiā negavit, seruitutem illam deberi, cum esset ab eo quæ sitū. Sed etiā proponas, cu ita dixisse; nulla quidē seruitus debetur; verum è emergat in opinata seruitus, nō teneor, puto, cum exempto teneri; qui seruitus debebatur, & si scisset; Sed si id egit, ne cognosceret empor, aliquam seruitutem deberi; opinor eum exēpto teneri: non si securitati sua prospectum voluit. Hæc Vlpianus. Et multò quidem clarius Modestinus in d.l. quæro. ff. cod. de actio. empt. cuius verba adscripsi. Quæro, si quis, ita fundum viderit, vt venundatum esse videatur, quod intra terminos ipse possedit, sciens tñ aliquam partem certam se non possidere, non certiorauerit empor: an exempto iudicio teneatur: cum hæc generalis adiactio ad ea, quæ specialiter nouit, qui vñ didit, nec exceptit, pertinere nō debeat, ne alioquin empor capiat, qui fortasse si hoc cognouisset, vel emporus non esset, si certioratus de loco certo fuisset: cum hoc, & apud veteres si relatum in eius persona, qui sic exceperat seruitutes, si que debentur, erenim iuris auctores responderunt, si certus vendor quibusdam personis certas seruitutes debere non admonuisset emporum, exempto cu te neri debere: qñ hæc generalis exceptio non ad ea pertinere debeat, quæ vñ didit nouit quæq; specialiter exceptere etiam potuit, & debuit. Sed ad ea, quæ ignorauit, & de quibus certiorare nequivit. Herennius Modestinus respondit; si quid circumueniendi emporis causa venditor in specie, de qua quæritur fecit, exemplo actione conuenit posse. Haec tenet Modestinus. Sic, & Florentinus in l. ea quæ cōmemorādi. §. vlt. ff. de contrahē. empt. his verbis respondit; Dolum malum à se abesse, præstare vendor debet. Qui non tanq; in eo, qui fallendi causa obsecrare loquitur; Sed etiam qui insidioso obsecrare dissimulat. Hec ille. Et ex nostris idē scripserunt Spec. in tit. de empt. & vend. §. nunc videndum, il secundo, ver. quid si vñ dēs. nu. 9. Cyn. in l. i. C. de adil. actio. & ibid. Bal. Sic & Ang. in l. pacisci in fine ff. de pacis: & apertius Imola in l. si quis cu aliter nu. 17. vers. tu adde alium. ff. de verbo. oblig. quos secutus est Alex. in consil. 63. nu. 6. lib. 6. Præterea accedit, q; docuit Barto. in l. i. §. vlt. nu. 2. ff. de actio. empt. cum dixit; q; eris vendor tñ dicat empori, se nolle teneri de seruitute, & non monuit ipsum emporum seruitutis ignarus, tenetur tamen, quia debuit eum certiorare reddere. Idē scripserunt Castrensis in l. quæro. ff. de actio. empt. & Alexand. in consil. 14. numero 10. lib. 5.

Nec repugnat, si dicatur, emporum teneri perquirere, & se informare de qualitate personæ, cum qua vult contrahere; & de qualitate rei, de qua agitur l. qui cum alio. ff. de reg. iuris, vbi Decius, & reliqui, & copiosè scripsi in Commentarijs de præsumptionibus, lib. 3. præsumptione 88. Nam respondetur, distinguendo, & constituendo duos casus.

Primus, quorum est; quando agitur de ipsis personis contrahentiū. Hoc casu debet contrahens perquirere, & indagare qualitatem, & conditionē eius, cum quo

Consilium MCLXXVIII.

148

quo vult contrahere. Ita d. t. l. qui cū alio declarant, & intelligunt omnes, vt varijs exemplis ostendi precipitato in loco; & accedunt in specie. Cephalus in consil. 393. nu. 99. lib. 3. & Io. Petrus Surdus in consil. 13. nu. 38. Hic casus non venit nunc in dubium.

Secundus est casus, quando agitur de qualitate rei, de qua contrahitur, & qualitas est facti, hoc est, an sit affecta vitio aliquo, vt morbosa, seruitut subiecta, &

10 simili. Hanc qualitatem empor tñ perquirere, & indagare non tenetur: cum vendor ipse obligatus sit certiore reddere emporum vitij, & omnium qualitatū ipsum rei. Ita declarat Surdus in dicto consil. 13. nu. 38. & nu. 40. post Alexandrum consil. 60. colum. 1. lib. 5. & Cagnolum in dicta l. qui cum alio non habere locum, quando ignoratia prouenit dolo vendoris.

Tertia est conclusio, Gallarato licere ab horum prediectorum em prione, & contractu recedere, ob eorum virtutem sibi non detectum, vt putat, quod res sit alterius, vel in totum, vel pro parte, vel sit alteri obligata. Hæc conclusionem probant. l. quæro ff. de actio. empt. & l. cū te fundum. C. de pacis, inter empto. & vendit. & ibidem Baldus, & Salicetus; sic & Fabianus de Monte Sancti Sabini in tract. de emptio. & venditio. in quinta quæstione principali nu. 43. Socinus sen. in consil. 26. nu. 4. in fine, lib. 3. Ruinus in consil. 141. nu. 4. in fine, & nu. 5. lib. 1. qui respondit, quod si res vendita tñ est alterius etiam pro sola aliqua parte potest empor recedere à contractu, ac etiam consequi interest illius rei. Et idē responderunt Bero. in consil. 158. nu. 39. & 40. lib. 1. & Curtius junior in consil. 74. nu. 1. quos secutus est Surdus, in consil. 13. nu. 22. & nu. 23. lib. 1. qui nu. 25. subiungit, emporum ita posse recedere à contractu, vt nec quidem valeat cogi accipere interesse. Et quidem satius, ac magis consultum erit prædictis Dominis. Deputatis recedere nunc ab hoc contractu, quām de eo confidere instrumentum; propter quod, si illud conficiatur, etiam si nihil de eius actione tñ dictum erit; attamen ob contractus venditio nis naturam promissio intelligetur; l. quid si nolit. q; quia assidua ff. de ciuitate. & l. non dubitatur C. edem vñiglo. & docto. & inter alios responderunt Alex. in consil. 28. nu. 2. lib. 2. Decius in consil. 485. nu. 15. Curtius junior in consil. 38. num. 2. & ego ipse in consil. 37. 13. num. 23. lib. 1. Euictio tñ autem operatur, vt vendor tñ erga emporum ad duplum, etiam si de ipso duplo nihil dictum sit l. 2. ff. de ciuitate. & l. penult. C. eo. cum similibus. Et in casu nostro dicere possemus, euictiōnem ipsam imminere, proprie tñ statim, mortuo dicto Reuerendo Domino Ioanne Baptista, locus Pius Sanctæ Coronæ substitutus euincet hæc prædia à Gallaratum empor, qui non tenetur accipere fideiustores, sed cogite posset dictos Dom. Deputatos vendorum ad liberandum ipsa bona l. ex his prædictis C. de euictio: & scribunt Alber. ibidem Alex. in lib. 1. s. si heres natura ff. ad Trebell. & in consil. 67. lib. 3.

S V M M A R I V M.

1. Verba in priuilegijs non presumi superflua.

2. Officio alicui mandato deberi, & que officium consequuntur.

3. Questorū Magistratus Mediolani officium, & equipari canonicorum officio.

4. Una, dictiōnem significare unitatem & coniunctionem.

5. Unitorum eandem est dispositionem.

6. Determinationē inām plurim determinabilū, eo aqua-
liter determinare plurim.

7. Præbendam non deberi canonico supra numerario, nu. 8.

9. Canonicum ultra numerum, non consequi portiones priuilegiatas. num. 10.

11. Præbendam percipi ex una vel pluribus posse. 10.

12. Portionem priuilegiatam Canonorum esse eam, que per unum loco capitulo percipitur, in fine anni, secundum priuilegium distribuendam.

13. Canonicum supra numerum non consequi portionem priuilegiatam.

14. Canonicum supra numerum gaudere portionibus non priuilegiatis.

15. Portiones non priuilegiatas canonorum divididi pro numero eorum.

16. Distributiones quotidiana canonorum, esse accessoria ad collegium sue canoniciatum.

17. Distributiones quotidiana divididi secundum consuetudinem. num. 18.

18. Consuetudinem censeri localem, & non extendi.

19. Stylum omnis ciuitatis, non extendi ad aliam.

20. Canonicum sic receptum vt sit super numerarius, non percipere distributiones quotidiana.

21. Canonicó recepto cum plenitudine, deberi distributiones quotidiana.

22. Pleno iure, significare nihil reservato.

FACTI SPECIES:

Questoris Menochij Regium priuilegium habet verba hec. Cum munus brevioris togæ Magistratus Extraordinarij Status nostri Mediolanensis, quod obitu Ferrantis Cignardi vacauit, Alfonso Casato nobis apud Heluetiorum prouintiam inseruienti concessimus, à nobisque decretum fuerit, ne ipse à prædictis Helvetijs recedat, sed ibi ministerio nostro assistat, & incumbat. Deceatq; Regij, ac Ducalis nostri patrimonij optimæ administrationi virum praficere, qui in prafato Magistratu nobis deseruit, præ ceteris dignus occurrat, fidelis nobis dilectus, Ioannes Menochius, tam propter obsequia ab eo per aliquot annos nobis in munere Thesaurarij Munitiōnū prædicti status fideliter exhibita, quām ea, quæ Magnificus fidelis nobis dilectus Doctor Iacobus Menochius ipsius pater in munere Præsidis dicti Magistratus, quod ex consensu nostro per eum summis precibus à nobis impetrato, in manibus nostris dimisit, egregiè, ac præclare, summaq; omnium cum laude præstabilit. Quibus accedunt præfati Ioannis Menochij dexteritas in negotijs tractandis, fides, prudenter, integritas, aliq; quamplurimæ, præstantes, que animi dotes, quibus prædictum esse accepimus. Itaque munus Quæstoris præfati Magistratus eidem tribuere decreuimus, in quo, sicuti ceteri Quæstori faciunt, nobis inseruiat. Volumus tamen, vt cum primū aliquis locus ex dictis Quæstoriibus brevioris togæ vacauerit, in illum prædictus Menochius ingrediatur, nec pro illa vice locus ille prouideatur. Tenore igitur præsentium, de certa scientia, Regiaq; ac Ducali auctoritate nostra, deliberatè, & cōsulto, ac ex gratia speciali, maturaq; Sacri nostri Supremi Consilij accedente deliberatione, di-

Iacobi Menochij

etum munus Quæstoris breuioris togæ præfato Ioanni Menochio, dum de nostra mera, & libera voluntate processerit, vna cum salario annuo, honoribus, oneribus, præminentibus, prærogatiis, commodis, & emolumenatis, ad ipsum ratione dicti muneris, iuste, & legitimè spectantibus, & pertinentibus, damus, donamus, conferimus, & commendamus. Mandantes Illust. Gubernatori nostro præsenti, & futuris, Præsidibus, & Magistris vtriusque Magistratus, Thesaurario nostro generali, caterisque officialibus, & subditis nostris, Mediolanensis Dominij, ad quos spectat, & spectabit, vt prædictum Ioanem Menochium in possessionem præfati munieris ponant, & inducant, positumq; & inductum manuteneant, conseruent, & defendant; atque de salario, præminentibus, prærogatiis, & emolumenatis, vt suprà, debitis temporibus illi respondeant, & per quos deceat responderi faciant. Hasq; nostra in uiuolabili obseruent, & exequantur, obseruariq; & exequi faciant, per quos spestat. Sic enim è mente nostra procedit.

Præsupponitur etiam in facto; Quæstores Extraordinarios ratione sui officij, & munieris habere primùm à Regia Camera annum salarium, quod appellari potest præbenda, sicuti illa Canonorum Ecclesiasticorum ob eius certam, & determinatam quantitatem. Habent etiam ipsi Quæstores honoraria, & emolumenta qua indies obueniunt ex a se lati sententijs, ex venditionibus, & locationibus bonorum Regia Camerae, ac ex alijs quibusdam causis. Que quidem honoraria, & emolumenta, quotidiana distributiones, possunt nominari, sicuti appellantur illa Canonorum, qui pro labore interessendi diuinis præstantur. Et ha quidē distributiones sunt incerte, & indeterminate; cùm diuidantur, secundum numerum Quæstorum. Näm si contingit minui numerum, vel morte, vel absentia voluntaria, vel alia causa priuatin a emolumentorum, diuisio fit inter alios: ita quid aliquando contingit fieri inter omnes; & aliquando inter quatuor, quinque, vel sex.

Prætendit nunc Menochius ultra solitum numerum Quæstor creatus, sibi præstanda esse prædicta emolumenta, & honoraria, que diximus appellari posse distributiones quotidianas, sicuti, & alijs suis collegis præstari solent: cùm pares cum eisdem labores sustineat, alijsq; prærogatiis, & præminentibus ab ipso præ privilegio concessis fruatur. Queritur quid iuris.

Initium à Domino.

CONSILIVM MCLXXIX.

Non modò iuri, & rationi, sed & æquitati conscientem esse existimat Quæstor Joannes Menochius sui munieris, & officij ratione, & causa, eadem honoraria, & emolumenta sua pro cō-

tingenti portione, fore sibi præstanta, quæ alijs suis collegis præstantur, atque persoluuntur. Veritas hæc permultis argumentis sic facile, & manifestè demonstratur.

Primo itaque existimat Menochius, Regij priuilegij verba esse adeò clara, vt in dubium reuocare, & cauillis obcurare non auderet cauilloſi illi aduocati, qui sophistis argumentationibus solent lucem obtenebrare, vt dicere consueuit Baldus, & Crauetta in consil. 47. nu. 2. commemoratus. Verba sanè priuilegij ita se habent. *Vnā cùm salario annuo, honoribus, oneribus, præminentibus, prærogatiis, cōmodis, & emolumenatis, &c. manifesta; haec verba complectuntur annum salarium, quod Regia ipsa Camera persolut, & pendit: complectuntur etiam honoraria, & emolumenta, quæ indies percipit, & consequitur Magistratus pro a se lati sententijs, ac pro bonis fiscalibus, quæ vel venduntur, vel locatur, ab eodem tribunali. Quod si aliter diceremus, verba hæc essent omnino superuacanea, t̄ contra notissimas iuris regulas, l. si quando in principio. de leg. &c. cum sexcentis similibus.*

Secundò accedit, quod cùm Regia Maiestas mandauerit ipsi Menochio ferre, & sustinere onera officij, vna cum alijs collegis, dicitur etiam ei præstari voluisse quæ sunt oneris consecutiua, nempe honoraria, & emolumenta; sicuti de distributionibus quotidianis, t̄ quæ Canonicis diuinis interestentibus præstantur, scribunt Doctores, in cap. vlt. §. in illis verò in fine de concessis. præben. in 6. & alijs, quos referam infra in ultimo argumento. Vt enim Ecclesiastica hæ distributiones concessas sunt pro mercede quadam operum, & laborum Canonorum diuinis interestentib⁹ c. 1. de Cler. non resid. in 6. vbi Doctores, & scribunt Oldrad. in consil. 118. nu. 1. & 3. Zabarella in Clem. 2. §. 1. q. 15. de ætate, & qualita, & Brutius in cap. pro illorum pro nu. 16. in fine de præbendis, talia sunt, & hæc honoraria, & emolumenta, t̄ quæ dierim percipit Magistratus pro operibus, & laboribus Quæstorum. Et ob id iuri, & æquitati cōuenit, vt & ipse Menochius, qui in partē (vt dicit solet) solicitudinis vocatus est, & indies fert, atque sustiner, pro sua contingentia parte pondus dici, & astus, suam honorariorū, & emolumenterū portionem consequatur, ne defleat sui laboris, & industria mercedem, iuxta l. 3. §. 1. in fin. C. de alluio, & palud. & vulgata est illa natura æquitas, vt is, qui sustinet incommoda, fentiat etiam commoda, & secundum naturam ff. de reg. iur. & absurdum est (inquit Paulus in l. is, qui in potestate §. vlt. ff. de legatis præsta.) illum commoda habere, alium onera sustinere. Et alioqui posset Menochius canere illud Poëta. Sic vos non vobis, &c.

Tertiò suffragatur, quod officio Quæsturæ, coniuncta, copulata, atque vnta sunt hæc, nempe salariū annum, honoraria, onera, præminentia, prærogatiæ, commoda, & emolumenta, sicuti vnitatem, & coniunctionem significare dictione t̄ illam vna, scribit Bart. in consil. 59. col. 2. lib. 1. Iason. in l. Gallus §. quidā rete num. 14. post Bart. ibi. ff. de lib. & posth. & idem in l. vlt. in primo notab. C. de impuberū, & alijs substit. & Parisiis in consil. 3. nume. 17. lib. 1. & in consil. 79. num. 2. lib. 3. & scripti in commentar. de præsumptionibus, lib. 4. præsumpt. 139. num. 22. Atqui vnitatum eadem est ratio, t̄ & dispositio; ita vt quod inest vni censeatur inesse alteri, iuxta doctrinam Bart. in l. si conuenierit, §. si nuda, nume. 2. ff. de pigno. actio. quem secuti sunt multi, quos retuli in consilio 165. numero 7. lib. 2. & illis accedit Roman. in consil. 275. numero 5. Socinus senior in consilio 79. num. 24. lib. 4. & Alcia. in cap. quod sedem. num. 92. de officio ordinari, ergo sicuti Regia Maiestas cohonestare voluit

Meno-

Consilium MCLXXIX.

149

Menochium dignitate, & officio Quæsturæ, & eū grauare oneribus spesstib⁹ ad ipsum officium, & Magistratus ipse eundem ad ferendum ipsa onera, & alias præminentias, & prærogatiwas admisit; sic dicēdum est, Regiam ipsam Maiestatem voluisse ipsum Menochium admitti ad percipiendum, & consequendū honoraria, & emolumenta, & Magistratum cum pariter, re ipsa admittere debere.

Quartò confert, quid vna determinatio respiciens plura t̄ determinabilia æqualiter determinare debet. iam hoc iure. ff. de vulg. & pup. subst. & l. quamvis C. de impuberum, & alijs substitutio: & ibidem Doctores. Atqui Regium priuilegium Menochio cōcessum respicit plura determinabilia, nempe salarium annuū, honores, præminentias, prærogatiwas, commoda, & emolumenta, ergo æqualiter ea omnia determinare sic voluit Regia Maiestas, vt vnum æque, ac alterum cōsequatur Menochius.

Quintò, & ultimò totam hanc controverſiam dirimit, atque dissoluit traditio, & doctrina Abbatis in c. cùm M. Ferrariensis num. 32. de constit. & in cap. dilectus filius, il. 1. num. 8. de præben. ac aliorum, quos infra commemorabimus, dum de Canonicō, & Doctore recipiendo in capitulo, vel Collegio vltra, vel su pra certum numerum Canonicorum, vel doctorū differunt. iſi sanè distinguunt, atque constituunt per multos casus, quos clarus proponemus, atque explicabimus.

Primus itaque casus est; quando quis à capitulo vel Collegio sua sponte & voluntariè simpliciter recipitur, vt Canonicus in capitulo, vel, vt doctor in Collegio (de his, & alijs Collegijs scribit Abbas) vltra certū numerum, & agitur de præbenda propriè, vel salario ordinario. Hoc casu reeptus iste non efficitur ex numero ipsorum Canonicorum, vel Collegiatorum, vt obtineat, & ipse præbendam, vel salarium t̄ cùm nullum sit vacans. Et hoc illud est, quod scribunt Abbas, & reliqui, hunc sic receptū nō rum pere numerum Canonicorum, vel Collegiatorum, respectu præbendæ. Ita sanè Abbas in dicto cap. dilectus filius num. 8. in principio his verbis. Vt receptio in Canonicū augeat numerum Canonicorum t̄ fed non præbendarum. Et eodem in loco manifestius tradit Anchar. numero 6. qui refert differentiam inter præbendas, & distributiones. Abbatem quoque secuti sunt alij relati, & probati à Ripa in cap. cùm M. Ferrariensis num. 26. de constitutio. Hic casu nostro non conuenit: cùm de præbenda, hoc est salario annuū, quod præbendæ nomen habere potest, non fit disputatio, sed de distributionibus quotidianis, de quibus statim.

Secundus est casus, qn quis à Capitulo suo sponte & voluntariè recipitur simpliciter Canonicus vltra numerum, & non agitur de præbendas, sed de portionibus, quæ alioqui distributiones quotidianas appellantur; & portiones ha priuilegiata sunt. Hoc casu Canonicus iste non consequitur t̄ portionem aliquam. Ita post Innoc. Abbas in dicto cap. Dilectus filius nu. 8. vers. & ideò, vt dicit hic Inno. in eō vers. secus vbi portiones, &c. Innocentium, & Abbatem secutus est ibidem Anchar. num. 6. versi. & prædicta sunt vera. Näm ista portiones priuilegiata illæ dicuntur, quando (inquit Abbas in dicto cap. Dilectus filius. num. 8. vers. & dicuntur priuilegiata) ex priuilegio, & statuto est sanctum; quid ex omnibus redditibus Ecclesiæ fiant 10 portiones puta duodecim. Näm ista t̄ portiones (subiūgit Abbas) succedunt loco præbendarum. Nulla est enim differentia inter portiones istas, & præbendas distinctas, nisi in facto: quia præbenda (addit Abbas) distinguunt in certis redditibus, seu possessionibus, seu iuribus: vt putà quando duæ, t̄ vel tres possessiones

deputantur pro vna præbenda; Et hæc dicitur propriè præbenda, secundū canones, & communem loquendi vsum. Portiò vero priuilegiata (inquit Abbas, & cū eo Anchar. supradictus) est, quando omnes redditus

12 sunt communes, & percipiuntur t̄ per vnum loco capituli: & in fine anni sunt certa portiones secundum priuilegium, seu statutū, & cuilibet datur portio sua. Et cùm hæ portiones (subiūgit Abbas, vers. & ex prædictis) sint certæ, & determinatae, Canonicus receptus 13 vltra numerum Canonicorum, t̄ nullam ex his portio nibus consequitur, quia loco præbendæ sunt. Hic etiā casus nostro non conuenit: cum emolumenta, & honoraria, quæ dietim percipit Magistratus, nulla lege, vel priuilegio habeant certam portionem, nec in fine anni sit distributio, sed quando placet Præsidi, & Magistrati, & statim in sequenti casu melius declarabitur.

Tertius est casus, quando quis a Capitulo sua sponte & voluntariè recipitur, Canonicus simpliciter vltra numerum, t̄ agitur de portionibus non priuilegiatis, & certis, sed secundum numerum Canonicorum;

14 ita quid portiones sunt accessoria ad Canonicū. Hoc casu hic Canonicus receptus simpliciter vltra numerum consequitur portionē suam. Et si sunt plures, minus habet: t̄ si sunt pauciores habent ampliores. Ita Abbas in dicto cap. dilectus filius, num. 8. vers. putarem tamē, & c. cuius verba hæ sunt. Putarem tamē, quid vbi receptio vltra numerū fuerit simplex, quid immediatè, quid ad omnes effectus, rumpatur numerus Canonicorum, & ita dicēdum omnibus alijs Collegijs. Et isto casu puto procedere, quod suprà dixi, & talis receptus habeat omnem commoditatē in Collegio, quam habet quilibet alter, seruata tamen integratē præbendæ. Hæ Abbas: qui paulò post. vers. quandoque sunt incerte, & in versiculo. Secundo casu, subiungit, quid quando portiones sunt incerte, & indeterminate; vt quia diuiduntur secundum numerum Canonicorum; vnde si sunt plures, minus habent, si sunt pauciores, habebunt portiones ampliores; & hoc casu (inquit Abbas, & suprà dixi) Canonicus iste receptus simpliciter habet suam portionem, Innocentium, & Abbatem secutus est Anchar. in eodem cap. dilectus filius il. pri. num. 6. in fine, & nu. 7.

15 qui dixit, has distributiones esse consecutiwas, t̄ & accessoria ad Canonicatum, vel Collegium huic vltra numerum collatum, atque concessum, Abbatem probauit etiam Decius in cap. cùm M. Ferrariensis nu. 38. de const. & casum hunc probarunt etiam Castrén. in consil. 170. Viso puncto contrascripto. col. vlt. vers. sic. præterea non videtur verum. & in consil. 366. super primo & secundo dubio in fine. lib. 1. & nouissime Alex. Moneta in tract. de distributionibus quotidianis in secunda parte. qu. x. 1. numero 8. versi. melior ergo textus. Hic casus vere nostro non conuenit: cùm Menochius creatus nō fuerit simpliciter. Quæstor vltra, vel suprà numerū: sed adiectis his verbis. Vnā cum salario annuo, honoribus, oneribus, præminentibus, prærogatiis, commodis, & emolumenatis. Et propterē tertius ille casus à fortiori Menochio valde suffragatur, cùm hæ honoraria, & emolumenta, hoc est, ha distributiones non sint priuilegiata. Non enim sunt certæ, nec lege, vel priuilegio certis personis ad scripta; & ob id non sequuntur naturam præbendæ, & salarij, sicut sequuntur distributiones priuilegiata, vt post Abbatē, & Ancharanum diximus in precedentī casu. Si enim hæ distributiones Magistratus sequentur naturā præbendæ, & salarij, dicendum esset, quid sicuti decedente vno, vel altero ex Canonicis, vel ex Collegiatis, vel (vt de his loquamur) vno ex Quæstoribus præbendas, & salarij non accrescit alijs superstitibus, sed reser-

uatur